

בית משפט לענייני משפחה בקריות

10 ספטמבר 2019

א"פ 19-05-26479 ש. נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה
והצפון ואח'

לפני כבוד השופטת שירי היימן

המבקשת ד. ש.ת.ז. *****

נגד

המשיבים 1. האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון משרדי ממשלה
570000605

2. היועץ המשפטי לממשלה-משרד הרווחה והשירותים
החברתיים חיפה משרדי ממשלה 513441999

נוכחים:

המבקשת ובא כוח המבקשת עו"ד רונית כהן אורן ומתמחה גב' רחל פריד
ב"כ היועמ"ש משרד הרווחה עו"ד סלמאן

פרוטוקול

ב"כ היועמ"ש:

הוראות סעיף 46 לחוק אומנה לילדים קובע שלא יהיה אומן אפוטרופוס על רכוש הילד. בהתאם לסעיף
א64 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות שקובע שישנה זכות להורה לקבוע בנוגע לאפוטרופוס ילדיו
במידה ונפטר או מאבד כשרות. יש סתירה בין הוראות החוק, אתמול נערכה התייעצות מיוחדת לאור
הוראות הצוואה והוראות סעיף א64 לחוק הכשרות ואנו מסכימים למינוי הדודה גם לענייני
הרכושים של הקטין. הדבר לא יפגע בזכויותיה של המבקשת כמשפחת אומנה לקטין.

ב"כ המבקשת:

מדובר בקטין יליד 2006 אשר התייתם מאמו ביום **** המנוחה הותירה צוואה שבה מצווה בין היתר
כי המבקשת תתמנה כאפוטרופא על כלל ענייניו של הקטין. הוגשה בקשה לקבלת צו קיום צוואה אך
הבקשה עדיין לא טופלה עד אשר לא יוסדר עניין האפוטרופסות. הקטין עבר להתגורר בבית המבקשת
ובהתאם להמלצת התסקיר המבקשת אמורה להיות מוכרת כמשפחת אומנה. הדבר עדיין לא סודר
נוכח ההמתנה להחלטת בימ"ש בעניין אפוטרופוס לרכוש.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

10 ספטמבר 2019

א"פ 19-05-26479 ש. נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה
והצפון ואח'

1. אנו מבקשים כי ביהמ"ש יכבד את צוואת המנוחה ויקבע כי הוראות הצוואה בשילוב סעיף 64 לחוק
2. הכשרות המשפטית גוברות על הוראות סעיף 46 לחוק האומנה וימנה את המבקשת כאפוטר' לגוף
3. ולרכוש על הקטין ומבלי שהדבר יפגע בזכויותיה של המבקשת להתמנות כמשפחת אומנה, שכן הדבר
4. עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין בהתאם להמלצות התסקיר מיום 13.8.19 והדבר ישמור על
5. זכויותיו של הקטין.

6. המדובר בפסיקה חשובה שעדיין אינה זוכה לפרסום מתאים ולכן אבקש שהחלטה זו של בימ"ש
7. תפורסם. אני מפנה לפס"ד של כב' השופטת תמר סנונית מבימ"ש לענייני משפחה בת"א 7684-07-17
8. שכותבת על ההתנגשות בין חוק האפוטר' וחוק האומנה כאשר קיימת צוואה והיא קובעת שהתיקון
9. לחוק האפוטר' הוא מאוחר לחוק האומנה ושלבימ"ש קיים שיקול דעת במינוח של סעיף 46 לחוק
10. האומנה במקרים של נסיבות מיוחדות. לדעתה במקרים בהם משפחת האומנה, קרי הדודה, ראויה
11. והתסקירים עומדים לטובתה אז טובת הילד גוברת. כך גם עולה מהאמנה לזכויות הילד ולוועדה
12. לבחינת יסוד בתחום הילד. כב' השופטת מעלה את הסוגיה שמנגנון ההפרדה מהווה קושי. תומך בה
13. בצורה מאוד נחרצת בפסק דין 66614-03-17 של בימ"ש לענייני משפחה בנצרת, כב' סגן הנשיא השופט
14. זגורי, שאומר באוביטר, בפס"ד שבה נדונה התנגשות בין חוק האומנה לאפוטר' לגוף ורכוש ולא כמו
15. במקרה שלנו שיש צוואה של האם המנוחה, הוא מצא לנכון לומר שחוק האומנה פוגע ברצון ההורה
16. המנוח, שהיא המנוחה במקרה זה, למנות גורם ספציפי כאפוטר' על כל ענייני הילדים ולדעתו יש להעניק
17. לביהמ"ש שיקול דעת לסטות מחוק האומנה. השופט אומר בצורה נחרצת שהשמת הילדים אצל
18. הסבתא מחד ומניעתה מלשמש כאפוטר' לרכוש ומינוי גורם אחר הוא מנגנון אפשרי אך לא מוצלח
19. ואינו מעשי ואין בו היגיון במקרה. לדעתי, הדברים יפים לענייננו. השופט זגורי כתב כי על המחוקק
20. לתת דעתו במקרים אלה ולבעייתיות הנובעת מהם.

21. פס"ד נוסף של כב' השופטת אפרת שהם דליות, 60796-08-16, בו קבעה במסקנותיה כי אין מקום
22. לסטות מהוראות ההורים בצוואתם למינוי המבקשת כאפוטרופא לקטינים והיא נעתרה לבקשה.
23. אציין כי במקרה זה התיר היועמ"ש את שיקול הדעת לביהמ"ש. כמו כן ציין היועמ"ש כי יש מקום
24. לבחון את יישוב הסתירה בין חוק הכשרות לחוק האומנה וכי מתקיימים דיונים בנושא.

ב"כ היועמ"ש:

27. הפסיקה שחברתי הציגה היא פסיקה של בימ"ש לענייני משפחה, שאינה מחייבת. הכרעתו של השופט
28. זגורי הינה הכרעה שבדרך אגב, כיוון שהצדדים הגיעו להסדר לפיו בן משפחה אחר יהיה אפוטר' לרכוש
29. ולא הסבתא.

30. בכל מקרה נבקש להדגיש כי הסכמתנו בעניין זה ניתנה לאור הנסיבות המיוחדות של המקרה
31. שמפורטות בתסקיר, בגלל העובדה שיש כאן צוואה שערכה המנוחה ובה הביעה דעתה באופן מפורש
32. שהיא מצווה שהמבקשת תמונה כאפוטר' הן לגוף והן לרכוש לקטין ולאור התיקון לחוק הכשרות
33. המשפטית.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

10 ספטמבר 2019

א"פ 19-05-26479 ש. נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה
והצפון ואח'

ב"כ המבקשת:

אבקש כי ביהמ"ש יבהיר כי מינוי המבקשת כאפוטרופא לגוף ולרכוש על הקטין לא יפגע במינויה של המבקשת כמשפחת אומנה לקטין, שכן זו המלצתה המפורשת של עו"ס לס"ד בתסקיר שהוגש.

החלטה

בתסקיר שהוגש ביום 13.8.19 המליצה עו"ס לס"ד כי המבקשת תוכר כמשפחת אומנה ותתמנה כאפוטרופא לגופו של הקטין. עו"ס לס"ד כתבה בתסקיר כי המדובר בקטין כבן 12.5 אשר התייתם מאמו לפני כחצי שנה ואשר בצוואתה ציוותה כי המבקשת, שהיא אחותה, תטפל בכל ענייניו של הקטין הן בענייניו האישיים והן בענייניו הרכשיים.

המבקשת הגישה בקשה להתמנות גם כאפוטרופא לרכוש עבור הקטין וזאת לאור צוואת האם המנוחה. הקושי שהתעורר עניין זה הוא הוראות סעיף 46 לחוק האומנה הקובע כי לא יהיה אומן אפוטרופא על רכושו של הילד. כן קובע הסעיף כי במקרה בו מגיעים לילד כספים, הטבות, מכל מקור שאינו חוק האומנה, יש לבחון את הצורך לנקוט הליכים למינוי אפוטרופא לרכוש על הילד. נוכח סעיף זה המליצה עו"ס לס"ד כי תמונה לקטין עמותה חיצונית כאפוטרופא לרכוש. סעיף 46 לחוק האומנה עומד בסתירה לסעיף 64 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופא.

בסעיף 64(א) נקבע: "הורהו של קטין ... רשאי לצוות בצוואה את שמו של יחיד שהוא מבקש כי ימונה לילדו ... כאפוטרופא לאחר מותו".

בסעיף 64(ה) נקבע: "ערך אדם צוואה או מסמך הבעת רצון ... ייתן ביהמ"ש עדיפות למי ששמו צוין בצוואה או במסמך הבעת הרצון, לפי העניין, כאפוטרופא לקטין".

ב"כ המבקשת הפנתה בטיעוניה לפסיקת בימ"ש לענייני משפחה אשר עסקה בסתירה זו ואשר קבעה כי יש מקום להתיר שיקול דעת ביהמ"ש לפעול בהתאם לטובת הקטין ובהתאם לצוואה במקרים בהם קיימת צוואת הורה מנוח המציין את שמו של יחיד אותו הוא מבקש כי ימונה לילדו כאפוטרופא. כן טענה ב"כ המבקשת כי התיקון לחוק הכשרות המשפטית הוא מאוחר לחוק האומנה ועל כן גובר והפנתה לסעיף 87(א) לחוק האומנה הקובע כי הוראות חוק האומנה אינן באותו לגרוע מזכויותיו לפי כל דין לילד שחוק זה חל עליו.

ב"כ היועמ"ש הודיעה כבר בתחילת הדיון שלאור הנסיבות המיוחדות המפורטות בתסקיר, לאור התיקון לחוק הכשרות המתבטא בסעיף 64 לחוק ולאור צוואת האם המנוחה אשר כתבה במפורש כי היא מבקשת שהמבקשת תשמש כאם לקטין על כל המשתמע מכך והדבר עולה בקנה אחד עם המלצות התסקיר, היועמ"ש מסכים למינויה של המבקשת כאפוטרופא לגוף ולרכוש של הקטין מבלי שהדבר יפגע במינויה של המבקשת כמשפחת אומנה עבור הקטין ובזכויות הקטין והמבקשת בהתאם לחוק האומנה.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

10 ספטמבר 2019

א"פ 19-05-26479 ש. נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה
והצפון ואח'

לאחר ששמעתי את הצדדים, עיינתי בתסקיר שהוגש ביום 13.8.19 וכן בצוואת המנוחה מתאריך ***
לאור הסכמת היועמ"ש ומהנימוקים המפורטים בפרוטוקול, אני קובעת כי המבקשת תמונה
כאפוטרופוס לגוף ולרכוש עבור הקטין, וזאת בהתאם לצוואת אמו המנוחה של הקטין ולמרות
שהמבקשת אמורה לשמש כמשפחת אומנה עבור הקטין, ומבלי שהדבר יפגע בזכויותיה כמשפחת
אומנה ובזכויות הקטין בהתאם לחוק האומנה.

ב"כ היועמ"ש תודיע בתוך 10 ימים את דעתה לעניין פרסום הפרוטוקול וההחלטה.

ת.מ. – 10 ימים.

ניתנה והודעה היום י' אלול תשע"ט, 10/09/2019 במעמד הנוכחים.

שירי היימן, שופטת

בית משפט לענייני משפחה בקריות

10 ספטמבר 2019

א"פ 19-05-26479 ש. נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה
והצפון ואח'

1
2

איסור פרסום